Shoftim 47: 14:5-20 - Trouble in Timnatah

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

14:1-9 Courting the woman from Timnatah (continued)

1. Abarbanel to Shoftim 14:5-6

...לקראת שמשון לבדו, והיה לאות שפלשתים יבקשו את נפשו לבדו. והוא שסעהו כשסע הגדי, עם היות שאין חרב ולא כלי זין אחרים ומאומה אין בידו, והיה זה סימן אליו שישסע הפלשתים מבלי חרב וחנית.

[The lion] came to face only Shimshon, a sign that the Philistines would seek only his life. And he split it as one would split a goat, despite having neither sword nor any other weapon, or anything in his hand – and this was a sign for him that he would split the Philistines with neither sword nor spear.

2. Abarbanel to Shoftim 14:7

אמר למעלה שישרה בעיני שמשון כפי הראייה עם היות שעדיין לא דבר עמה, ולא ידע אם בשכלה ובדבריה ישרו דרכיה בעיניו גם כן כמו שישרה צורתה ותוארה. ועתה זכר שבבואם שמה דבר עמה ותישר בעיני שמשון בדבריה כמו שישרה בתוארה.

It said above that she was good in the eyes of Shimshon, based on his vision, even though he had yet to speak with her and he did not know whether her intellect and words would also find favour in his eyes just as her image and appearance had. And now it mentioned that when they arrived there, he spoke with her and she was good in Shimshon's eyes in her words, as she had been good in her appearance.

3. Talmud, Sotah 9b

"וַיִבְקַע אלקים את המכתש אשר בלחי" - א"ר יצחק דבי רבי אמי, הוא איוה לדבר טמא, לפיכך נתלו חייו בדבר טמא. "וַיִבְקַע אלקים את המכתש אשר בלחי" - א"ר יצחק דבי רבי אמי, הוא איוה לדבר טמא, מאר "And Gd split the hollow in Lechi" – Rabbi Yitzchak, of the yeshiva of Rabbi Ami, said: He desired that which was tamei, and therefore his life depended upon that which was tamei.

14:10-20 The ill-fated party

4. Malbim to Shoftim 14:12

"ומצאתם", פי' בקשו בעיר ובסביבותיה שם תמצאו עז שיצא ממנו מתוק, כי אחרי החפוש תמצאו גוית האריה והדבש. ובכ"ז לעומת זה היה הערבון בערך בלתי שוה, א] שהיו שלשים אנשים, לכל אחד שכל ובינה בפ"ע. ב] שבצד שלא יגידו לא יתחייב כ"א רק בגד א', ובצד שיגידו יתחייב הוא לבדו בשלשים חליפות, שזה דייק במ"ש "ונתתם אתם", ר"ל אתם ביחד. ג] שהיה להם זמן י"ד ימים:

"And you will find" – Meaning: Seek in the city and its surroundings, and there you will find that which is strong, from which the sweet comes, for after seeking you will find the body of the lion and the honey. And [despite the hint], the gamble was lopsided, for 1) they were thirty men, each with his own mind and comprehension; 2) if they would not tell [the solution], each one would only be obligated to provide one garment, and if they would tell then [Shimshon] alone would be obligated to provide thirty garments, as he specified, "You [plural] shall give", you in combination. 3) They would have fourteen days.

5. Prof. Yehuda Elitzur, Daat Mikra to Shoftim 14:14

אלו יצאו המרעים-השושבינין לקראתו כפי שחיבום נימוסי תפקידם, היו רואים את עדת הדבורים בגוית האריה, וכל פרטי המעשה היו נודעים להם.

Had the friends-*shushvinin* come out to greet him, as the rules of their role required of them, then they would have seen the beehive in the lion's body, and they would have known all of the details of the event.

6. Dr. Chagai Misgav, שמשון: נשים וחידות, http://www.daat.ac.il/daat/ktav_et/maamar.asp?ktavet=2&id=1412 משמעותו למעשה יכולה להיות גם לאומית: ניצחון החלש על החזק, ניצחון שמשון על רַעיו, ניצחון ישראל על הפלשתים... במקומה עומדת השאלה, האם שמשון מודע לכוחה הלאומי של חידתו...

Its meaning could also be nationalist: The victory of the weak against the strong, Shimshon's victory over his friends, the victory of Israel over the Philistines... The question remains: did Shimshon know the nationalist power of his riddle...

7. Radak to Shoftim 14:15

יום השבת היה יום רביעי לימי החופה ופי' "ותבך עליו שבעת ימים" השלמת שבעת ימים מיום השבת עד סוף שבעת ימי המשתה... ויש לפרש "ביום השביעי" כמשמעו שביעי לימי המשתה, והם כשראו שלא יכול להגיד החידה בשלשת הימים נואשו מהגידה והחרישו עד יום השביעי, וביום השביעי אמרו לאשת שמשון "פתי את אישך". ופירוש "ותבך עליו שבעת הימים" היא מעצמה בכתה עליו כל שבעת ימי המשתה ולא רצה להגיד לה...

Shabbat was the fourth day from the chuppah, and "And she cried for seven days" means the rest of the seven days, from Shabbat to the end of the seven days of feasting...

And one could explain "On the seventh day" as it sounds, the seventh day of the feast, and when they saw that they could not tell [the meaning of] the riddle in three days they gave up hope of telling it, and they were silent until the seventh day, and on the seventh day they told Shimshon's wife, "Seduce your husband". And the meaning of "And she cried to him seven days" will be mean that she independently cried to him throughout the seven days of feasting, and he did not wish to tell her...

8. Malbim to Shoftim 14:15

לא שאלו ממנה שהיא תגלה להם החידה, שהלא תשיב להם "וכי אגרום שיתן אישי לכם שלשים חליפות בגדים", רק בקשו שתפתהו שהוא יגיד להם את החידה...

They did not ask of her that she reveal the riddle to them, for she would answer, "Shall I cause my husband to give you thirty changes of clothing?" They only asked that she seduce him into telling them the riddle...

9. Abarbanel to Shoftim 14:18

לא רצו להשיב בפירוש מפורסם עד שיבין שמשון שאשתו גלהו אליהם, והשתדלו להשיב באופן שיחשוב שמשון שהם מעצמם נפלו בו, ולזה אמרו בדרך החקירה "מה מתוק מדבש?"

They did not wish to answer with an obvious explanation, such that Shimshon would understand that his wife had revealed it to them, and they tried to respond in a way that Shimshon would think they had happened upon the answer themselves. Therefore they said as a question, "What is sweeter than honey?"

10. Beloved calves Shemuel II 3:5, Hosheia 10:11

11. Talmud, Sanhedrin 21a

אמר רב: עגלה זו מיכל, ולמה נקרא שמה עגלה - שחביבה עליו כעגלה

Rav said: Eglah is Michal. Why was she called Eglah? Because she was beloved to him, like a calf.

12. Troubled calves Bereishit 15:9 vs. Shemot 32:4

13. Radak to Shoftim 14:19

קבלו רבותינו ז"ל כי מותר היה לו ליטמא למתים אף על פי שהיה נזיר... ולולי קבלתם היינו יכולין לומר כי היה מכה בפלשתים באבן... או נוכל לומר כי היה נזהר מלהטמא למת אלא במקום מצוה והמלחמה בפלשתי' מצוה היתה להלחם בהם ולהושיע את ישראל מידם, ומד' הי' הכל כמו שכתוב "כי מד' הוא", והנה קבלו רבו' ז"ל כי נזיר מטמא למת מצוה:

Our Rabbis had a tradition that Shimshon was permitted to become *tamei* for the dead, even though he was a *nazir*... And if not for their tradition, we could say that he struck the Philistines with a rock... Or we could say that he was careful not to become *tamei* from the dead other than in the case of a mitzvah, and the war with the Philistines was a mitzvah, to fight them and to rescue Israel from their hand. It was all from Gd, as it said, "for it was from Gd." And our Rabbis had a tradition that a *nazir* may become *tamei* for a *met mitzvah*.